

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful este Duminică și Joi, la fiecare două săptămâni cu adausulu foisiorei — Prenumeratul se face în Sabiu la expeditorul joiei, peste astăzi la 1. r. poste cu bani gata prin seriori francate, adresate către expediția. Pretul prenumerării pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. n. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 89.

ANULU XXIV.

Sabiu 7|19 Novembre 1876.

Astăzi se serbează diua onomastică a Majestăției Sele Imperatorului și reginei **Elisabeta** pentru a cărei fericită și indelunga viață se severă rugaciuni și în biserică noastră din cetate.

Comisia pentru statorarea liniei de demarcare abia se va întrunită mâine poimâne, conferința diplomatică pentru o deslegare pacifică a incursurilor orientale inca nu s'a întrunită dară se sustine din tōte părțile că se va întrunită și cu tōte aceste nime-ne nu vrea să crede că în urmă tuturor acestor preparări de pace va si urmă pacea. Barometrul celu mai suscepțibil și care mai nici-o dată nu încălza, bursa, este de trei dile încocă forte neliniștită și arată graduri care trece preste liniștă păcii departe în jumetatea resbelului.

„P. Ll.“ în o corespondință din Vienă dela 15 Novembre cunica tōte calmarile foilor oficiose, cari repetă pe fia care di de două ori ca pacea inca totu pote fi asigurată, forte bine, cându le numesc visuri de pace. Mobilisarea cea colosală în Russiă, dice acea coresp., arată ca după ultimatum Tiarului dela 11 Novembre este din partea Russiei alu doilea pasu de departare dela alianță celor trei imperi; cătra alianță ince nu se mai pote intorci. Pasul urmatorul alu Russiei asiā dăra nu pote altul decât acelă cu care sa se incépe resbelul russo-turcesc.

Turciă, se dice mai deparță a simțită din care parte bate ventul și asiā, din capul ei său din inspirația straine, acăstă nu se scie și nici că e de mare importanță, deștiul că se pregătesc a luă inițiativă și a preveni pre Russiă. Turcii sunt în ajun de a trece Dunarea în România și după cum se dice în o corespondință la „Pest. Corr.“ voru trantă la pamentul armă romanescă său o voru imprască și voru ocupă pozițiile cele mai favorabile pentru densii, ceea ce „P. Ll.“ o doresc din inima.

In incursurile aceste diurnale mai sciu sa aduca pe tapetul lucruri nouă și adeca cestiu polona, a cărei comitetu de actiune sa se fia și constituitu în Zürich, (in Elveția). Cestiu această nouă, deca intelegerem biu ce vrea să dică despre densa o corespondință din Berlinu la „P. Ll.“, si va luă de basă ei de operatiune Galitia. Deceară aru fi ceva adeverat din scirea această atunci eata ca venim si noi în vîrtegiu celu neplacutu alu cestiu oriental imediat si in conflictu cu ună din părțile beligerante, cu Russiă.

Armată rusescă de suda, spună scirile din urma, constă din 480,000 si cea dela Vistula, in Polonia rusescă de 350,000 omeni.

Despre progressului înarmărilor russesci afămu in mai multe foi, ca artilleria defortaretie, elocata in cele sipte fortaretie de capetenia ale Russiei este impartita in bataliuni. Provinciile russesci despre media di si apusu, in apropierea Romaniei gemu de ostiri. In Chisineu este asediata intendantură superioară a ostirilor. Dupa „Rusmir“ trupele destinate pentru Asiacă se concentrează la Achalcic si astăpta numai comandă de a trece fruntarile in Turciă asiatica. — In Russiă intrăga, ceea ce nu s'a mai in-

templatu dela 1854 încocă se conscriu glotile, spre a pune toti barbatii capabili de arme in întregu imperiul in sirurile ostirilor. Si cosacii asiatici au primitu ordinu de a incalea caii. Asemenea cosacii dela Donu, calareti calmucesci si chirghisau capatatu ordinu a se inarmă și a pleca la ște.

Turci inca concentră trupe numeroase spre Dunare si in părțile asiatică la Erzerum. Cu deosebire se dice ca trupă principală turcescă va fi cea care are sa treaca Dunarea.

Drumurile de feru rusesci din părțile sudice au sistat comunicatiunea de marfuri.

La o revista de trupe in St. Petersburg a disu Tiarulu cătra oficeri: Dorim comandanțului supremu celu mai bunu succesu.

Cestiu orientala in dietă Ungariei nu se va desbate că in senatul imperialu cu tōte că după interpellanța lui E. Simonyi a mai urmatu a două din partea lui Helfy. Tisza după spusă telegramelor din Budapest a declarat in casă deputatilor că nu pote nici raportă nici dă deslusiri asupra cestiuorientală, din cauza ca seriositatea temporului lu opresce. Astăpta mai departe atâtă dela E. Simonyi cătu si dela socii sei ca in decursul desbaterei bugetului sa nu facă excursiuni in cestiuorientală.

Despre situația Austro-Ungariei in cestiuorientala creată de evenimentele ce se desvălu se telegrafă din Vienă la „P. Cor.“: Tōte scirile despre o mobilisare din partea noastră suntu neintemeiate. E că siguru că aici astăpta omenii rezultatul cestiuorientală in tienută rezervată. La o isolare a Russiei este cu anevia a comptă, de ore ce Germania este cu totul pre partea Russiei, asisderea Italiă si in tienută Angliei, carea e supusa forte multor influențe, nu se poate omulu increde.

Consulul general austro-ung. din București Bar. Calice este chiamat la Vienă. Diurnale din București adaugă ca a si plecatu consulul si a luat cu sine si familiă,

Cetim in „Românul“:
Tōte scirile telegrafice ce ne sosescu astăzi despre evenimentele politice din afara au o insegnătate care merită se atraga o deosebită luare amintă a cetătorilor.

Suntu mai întâi două cunventări ale imperiului Russiei: una cătra reprezentanții vechei capitale a acestui imperiu, si altă cătra notabilitățile reprezentanților comunali. Ambă termină prin declararea categorică, care venita dela imperiul Russiei in persona are o mare gravitate, ca va declară resbelu Turciei in casu de a nu pută dobândi altfelu imbunătătirea sărbiilor din orientul. Se vedem ince, mai inainte de a ne alarmă, in ce impregiurări si condiții aceasta declarare este facuta.

Dupa cum nimeni nu se poate inoi, Russiă este concilianta si asigurările date de tiarulu despre silintele de a dobândi pe cale pacifica imbunătătirea cestiuorientală poporatiunilor din Turciă, este esactă expresiune a adeverului probat de fapte. Nici odată

Russiă, in relațiile ei cu Turciă, nu s'a arătat atât de rabdatore, atât de putin grabita a trage spadă. Ne marginim a constata faptul, fără a-i cauta si ratinile; nu este ince de prisosu a aminti ea politică esterioră a tuturor statelor, fără deosebire, neputindu se fia decât o politica de interes si de echilibru; Russiă negrescu gasesc de astă-data interesul seu a nu se incurcă intr-un resbelu ale cărui consecințe nu s'ară pută prevede si care nu i-ar aduce pote nici unu profitu directu, ea cauta prin urmare, printre energica intervenire diplomatică, a-si indeplină rolul seu in cestiuorientală, a-si mentine prestigiul in orientul si prin urmare in Europa intrăga.

Acesta dorintia a Russiei, fiindu pâna astăzi constatata, si ea necrendu pentru poporatiunile creștine-nimicu mai mult decât cere insasi Englteră, si Englteră la rendul ei mergendu in unire cu Francia, după cum Russiă, in actiunea ei de pâna astăzi, merge in unire cu Germania, este forte admisibilu ca conferința europenă întrunită la Constantinopol, influențându puternic in majoritatea ei, pre basă a celei programă, asupra Turciei, va ajunge la restabilirea păcii. Cela putin pâna atunci, Turciă, dandu nouă dovadă de necredința la tractate, va provocă nu unu resbelu ci o intervenire generale care va pune capetu cestiuorientală ce tiene de atâtă an pe Europa cu armă la mâna.

Cuvenit de restul rostului, ratul Russiei, de-si nu ne indoim cu este expresiunea unei ferme ofariri, totusi aru pută se aiba unu mai mare rol că pressiune in favoarea incheierei păcii decât că prevestire a unui resbelu infalibilu. Insasi declararea tiarului că „voiesce se crutie săngele rusesc“ si judecată cam aspră ce face despre serbi in comparare cu muntenegrenii, paru a veni in sprințul opiniunei ca primă dorintia a Russiei este de a incheia conflictul de adi pe cale pacifica si că amenintarea de resbelu se servescă mai multu cauza pacificării.

Namu crediutu de prisosu a face aceste consideratiuni, cându cuvintele belicose ale imperiului Russiei, luate in sensu absolutu, aru fi potutu aduce alarmă mai mari decât le autorisă gravitatea reală a faptelor.

Repetimu dări si astăzi opinionea noastră adesea spusa acă, ca este mare amenintare de resbelu, dări nici speranțe de pace nu suntu inca perduite. Din contra, in fată unirei Russiei cu Englteră si cu celealte puteri asupra propunerei conferinței si a baselor tratativelor de pace este buna speranță ca Turciă va ceda său deca nu va ceda, resbelu ce va urma va avea mai multu caracterul unei interveniri europene decât alu unui duelu intre Russiă si Turciă.

Este inca o scire care vine a dă sprințul seu acestui modu de a vedea Grecia, care luase cu atâtă ostentatiune o atitudine belică, si face astădi rezerve. D. Cumunduros, primul ministru, declară in camera ca înarmările Greciei nu insegnă o schimbare de politica, ci mantinerea neutralității si protestarea contră unei decisiuni unilaterale a diplomatiei europene.

Constatăm cu o legitima satisfacere ca atitudinea Romaniei a fostu

trocelele părțile Transilvaniei si pentru provinciile din Monarhia pre unu 8 fl. și pre o jumetate de anu 4 fl. v. n. Pentru priu, si tieri străine pre unu 12 1/2 fl. unu 6 fl. Inseratul se plasează pentru întări 4 fl. cu 7 fl. si, pentru a două ora cu 5 fl. er. si pentru a treia repere cu 3 1/2 fl. v. n.

neclintită aceasi pe care abiă astăzi o determină in Grecia primul ei ministru. România n'a facutu nici unu singur pasu pe care se fi fostu nevoită se-lu retracteze; astfelui a datu proba si de astă-data de acelu deosebitu tactu politicu care nu i-a lipsit nici odată.

Diurnalul francez din Vienă, „Le Messager de Vienne“ face următoarele reflectiuni asupra incheierei armistări:

Perdută se lasă in fine asupra unui din actele cele mai lungi, deca nu si cele mai importante, ale cestiuorientalui. O armistare de două luni au fostu primita de Pórtă otomană. Astă-data Serbiă n'a crediutu ca e bine sa o respingă, precum a facut-o de una-di Cernaieff, batutu pre totă liniștă, despoiatu de prestigiul seu imprumutat, si chiaru, se asigura, demissionat, n'a avut influență necesara spre a mai prelungi inutilu o luptă sangerosă. Ordine au fostu date immediatul sa se suspende ostilitățile; si, cu incepere de eri, (2 Noemvre) calmul a trebuitu sa domnească in Serbiă.

Dece voiesce cineva sa considere faptul numai in elu insusi, in realitatea sea brutale, se pare ca intr-ensulu este o victoria reală pentru influența russescă si ca diplomati principelui Gorceakoff, a resbunat printr-unu triumfu stralucitoru defacetele generalului Cernaieff. Armatele atacante intrădeveni s'au oprit in Nici unu obstacul nu le mai separă de Belgradu, fiindu invaderat ca armata serbescă nu mai era in stare a opune de aci inainte nici o resistință serioză. Ele s'au oprit cu tōte acestea, si Russiă pote pretinde, spre a-si salvă amorul propriu, ca inaintea ultimatum ei sa produsu acestu rezultat.

Insa nu acesta impressiune domina in Europa; ea este cu totul departe de acela. In opinionea generală, Russiă, din contra ese, dintr-acesta prima faza a resboiului, batuta si umilita. Cei ce au fostu batuti, imprastiati de cătra Turci suntu generalii ei. Ei s'au lasat sa fie jucati prin combinatiile strategice ale lui Abdul-Kerim-Pasiă, pre cari, cu prea mare incredere in infalibilitatea loru orgolișă, nu si au datu ostenăla ale intilege de locu. In ochii Europei intrege armata serbescă devenise curatul o armata russescă si Serbiă o simplă provincie a Russiei. Dece acesta provincia este acum in puterea turcilor, cari i posede chiele si i comanda caiile principali.

Mai multu inca; prestigiul Russiei s'a diminuat intr-unu modu ciudat chiaru si la serbi. Intrădevenu pare bine stabilitu ca cele din urma desastrelor se datoresc totu atâtă neintilegerii dintre militile serbesci si siefii loru moscoviti, pre cătu imperiul lui Ignatief. Artileria serbescă, mai alesu, aru fi refusat sa dea asculare generalului siefu; si in cea din urma bataie dela Djunis mai bine de ună suita-cinci-dieci oficeri russi aru fi cadiutu, isbiti, după tōte aparentele, de glonțele serbesci.

In fine de vomu cetei cu atenție testulu depesiei oficiale prin care Turciă anuncia acceptarea armistării, vomu recunoscă indata ca este conștientul astfelu cum sa ocolește

pusul său distinsu urmatorii:

DD. Ioanu Aronu, Anastasie Barzanu, Vasile Crang'a, Ioanu Dobreanu, Dometie Dogariu, Stefanu Dragomiru, Ioanu Forgaci'a, Georgiu Garbacia, Candidu Musilea, Dimitrie Nanu, Niculae Parvu, Ioanu Popoviciu, Stefanu Popoviciu, Niculae Puscariu, Georgiu Reitescu, Ilariu Reitu, Georgiu Roncianu, Stefanu Taus, Georgiu Tieposulu.

Pe lângă acăsta:

1. Dlu Ioanu Dobreanu adusu in conferintia si a arestatu:

a) siese soiuri de pamentu, si adeca: pamentu de holda, marghia, lutz suru, lutz galbinu (amestecate cu putienu varu si ceva humus) si lutz sterpu;

b) planulu gradinei de modelu din Atiu — l'au desemnatu pe tabla si l'au explicat fôrte bine.

2. Dlu Anast. Bârsanu au adusu o colectiune de modele de altotu — le au arestatu si explicat fôrte bine. (Va urmá)

Societatea academică română.

PUBLICATIUNE

de concursurile propuse conformu decisiunilor luate in sessiunea din anii 1875 si 1876.

I. Premie privitorie la filologia si literatura.

A. Premiu Zapp'a.

(pentru traduceri de autori clasici, elini si latini.)

Conformu decisiunei luate in sessiunea anului 1876, se publica concursu pentru cea mai buna traductiune din:

a) *Titus Livius*, liberu XXI, capu 1, pâna la 23 inclusivu.

b) *Plutarchus*. Vita Sullae. capu XV pâna la XXII, cu conditiunile urmatore:

1. Traductiunea va fi intr'o limba romanescă, cătu se pote de curata si de eleganta, cautandu a se reproduce in traducere calitatile autoriului tradusu.

Traducatorii suntu datori a dâ note critice asupr'a diferitelor lectiuni ale locurilor obscur din testu, cum si note espllicative asupr'a ter-

constatul căte va milióne, — cesta-lalta gluma, de-si numai că idea ia constatul Germaniei casteluri si miliarde, de-si s'a nascutu din trens'a „unitatea imperiului.”

„Prințipele“ Ioanu Bratianu cu tinerul seu „secretariu“ a descalecatu in Vien'a la otelul „Lamm“ in suburiul Leopoldu, si dôue dile au petrecutu pe acolo fâra că politia se fi descoperit in trensii ce-va suspiciosu.

In Turnulu-severinului — de-mi aducu bine aminte — o deputatiune mare a primiu pe Ioanu Bratianu. Iera Bratianu a condusu inaintea deputatiunei pe „secretariu“ seu si in trensul le-a presentat pe Domnitorul lor pe Carolu I.

Ce vivate entuziasmate a produsu acăsta!

Numai unu omu a fostu care si-a mustatu buzele de spaima — siefulu politiei limitrofe austriace.

Numai decâtua a depesiatur la Vien'a, carea dôue dile nutrise in sinulu seu, pe lupulu invescutu in piele de mielu fâra că se-lu fi cunoscutu. Se dice ca si in Vien'a la directiunea politiei inalte si secrete s'a ivită căte-va casuri de lesinare. Cela putienu asiă vorbescu malitiosele diurnale din Berlinu.

Bratianu s'a nascutu in Bucuresci la 1822. Dejă in etate de 16 ani era cadetu si in 1841 s'a dusu la Parisu pentru completarea studielor militari. La 1848 s'a rentorsu repede la Bucuresci, si a fostu unul dintre cei patru secretari ai guvernului provizoriu.

Tocmai asiă era omulu independentiei

minilor technici si numelor proprii cari vinu in testulu autoriului.

2. Manuscrisele venite mai tarziu de 15 Augustu 1877, nu se voru luă in consideratiune.

3. Manuscrisele voru fi scrise cătu se potu de corect si legibile, înse nu de mâna corectorului, ci de altă strina, bine cusute într'unu fasciculu si paginate. In fruntea manuscriptului se va scrie o devisa in orice limba si totu cu mâna strina. Pre lângă manuscriptu se va alatură si o scrisoare inchisa cu sigilu fără initialele autoriului, adresata presedintelui Societatei academice si purtandu in afara devisa manuscriptului scrisa totu cu mâna strina, iera in intru numele autoriului traductiunei.

4. Manuscrisele se voru censură si judecă de sectiunea filologica, care va propune Societăției, in siedintia plenaria, adoptarea aceluia dintre operate care va merită premiul destinat pentru aceste lucrări.

5. Manuscrisele nepremiate se voru pastră in archivulu Societatei pâna ce se voru reclamă de autorii loru, ale căroru nume remanu necunoscute, fiindu ca plicurile ce le voru cuprinde nu se voru deschide.

6. Premiul pentru cea mai buna traducere de 20 pagine va fi de lei noi 120.

7. Celu ce va obtineea premiul că celu mai escelinte traducatoriu alu celor 20 de pagine de cari e vorba in articulii precedenti, va fi insarcinat de Societate a face traductiunea autoriului intregu cu premiul fipsatul de lei noi 120, pentru fia-care 20 pagine.

8. Traducatoriu astfelui insarcinat de Societate va fi datoriu a urmă lucrarea cu aceea-si, diligentia, esactitate, elegantia si puritate de limba cu care a facutu si prob'a premiata.

Elu va fi datoriu a dâ pre fia-care anu căte 200 pagine de traducere din editiunea luata de norma.

9. Traductiunea se va examină de sectiunea filologica a Societăței, si afandu-se conforma conditiunilor de mai susu, se va dâ la tipariu, er' traducatoriu se va responde remuneratiunea cuvenita.

La casu inse căndu traductiunea n'ar corespunde conditiunilor stablite, ea se va tramite autoriului cu

de Russi'a că celei de Turci'a, si s'a nesuitu a face din Romani'a unu statu democratic. A fostu ministru de politia. In 1849 l'a esilat si s'a rentorsu la Parisu. In 1855 a fostu condamnatu la multeta de 3000 franci si inchisore de 2 lune pentru organizarea societăților secrete. In 1866 cu frate-seu dimpreuna s'a rentorsu in Romani'a si s'a facutu ministru de finanțe in ministeriulu lui Catargiu. In 1858 iera-si a devenitu ministru de finanțe, si astadi este capulu guvernului princiaru, si asiă dicându principala dirigița alu sortiei Romaniei.“

Déca suntu adeverate cele ce le enareză (y) despre diplomatul Bratianu si cu deosebire declaratiunea lui *despre natuinea româna*, — de care că de o axioma“ se folosesc astadi diurnalele magiare, — apoi noi, cari credem ca cunoștemu mai bine pe poporul român, suntem dispusi a crede, ca declaratiunea dui Bratianu n'a fostu decâtua o ironia la adres'a diplomatului magiaru.

Dlu Bratianu negresit, vediendu ca are de a face cu unu omu, care de-si face pe diplomatulu, elu că magiaru si vecinu macaru atât'a nu scie, ca o persoana atât de cunoscuta că Bratianu *nu este princip*, si lu tituléza per „altesse“, că se scape de molestele lui intrebări, i-a intregit sentint'a dupa ghetulu si dorint'a lui, si apoi numai decâtua dicându-i „adieu!“ l'a lasatu cu „gur'a cascata“ cum insusi marturiscesc, că se-si completeze ilusiunile

observatiunile facute de sectiunea filologica si invitatiune de a o amendă.

10. Cându traducatoriu, din orice cauza, n'ar mai continua lucrarea, atunci se va publica din nou concursu de proba in conditiunile de mai susu.

11. Autoriulu clasnic care trece preste 500 pagine se va imparti intre mai multi concurrenti ce voru escele la concursu.

12. Tiparirea auctorului tradus se va face de Societate in 500 exemplare, formatu in octavu ordinariu, cu litare *garmondu* si pe harthia alba curata, dupa unu modelu alesu de Societate.

Formatulu adoptat, literale si harthia aprobată voru servî pentru toti auctorii tradusi si tipariti cu spesele societatei.

Pretiul unui exemplariu scosu la vendiare se va desigur in raportu cu spesele facute cu traducerea si tiparirea lui, asiă că din vendiarea primei editiuni se esa si sa se incaseze cu procentele loru toti banii versati cu acăsta editiune.

13. Traducatorii operelor premiate de societate suatu liberi a scôte o a două editiune din traductiunea facuta de densii, inse numai dupa treccerea întâiae editiuni facute de societate, ei remanu proprietari pe traductiunile loru.

14. Cându societatea va află de cuvintă a face o nouă traductiune din unu auctoriu déjà tradus si publicat cu spesele ei, ea va fi libera a procede la acesta fără că întâialu traducatoriu se aliba dreptul de a se opune.

B. Premiu Nasturelui

(din seri'a A. pentru subiecte puse la concursu d) referente la limbistica si istoria filologica si literaria a limbei române.)

Conformu decisiunei luata in sessiunea anului 1876, se publica concursu asupr'a tesei urmatore:

„Studiu asupr'a producerilor literarie in limb'a română din epoca lui Mateiu Bassarabu (1633—1654), in care se voru avé in vedere atât documentele oficiale si particulari redactate in limb'a română in acea epoca, cătu si cărti traduse si tiparite româneschi pe atunci, precum si ori ce elemente literarie relative la miscarea culturiei române in acelui periodu, se va studia cu o speciale atentiune vieti si activitatea literaria a eruditului mare Logofetul alu tierei din acel tempu Udriste (Drestu si Uriilu) Nasturelui din Heresci cumnatu alu lui Mateiu Voda si strabunu alu fericitului nostru donatoriu.“

Condițiile concursului voru fi:

1. Marimea lucrărei va fi de 10—15 côle de tipariu, formatu 8 ordinariu, litere *garmondu*.

2. Terminulu presentării manuscriselor la concursu va fi 14. Augustu 1879.

3. Manuscrisele se voru prezenta anonime, purtându o devisa care va fi reprodusa pe unu plicu sigilatu continendu numele concurrentului.

4. Premiul ce se va acordă opului celui mai bunu va fi de lei 5000, fără a puté fi impartit.

5. Societatea academică si rezerva dreptul de a tipari in publicatiunile sele dissertationile ce se voru premia.

C. Premiu Zappa

(pentru lucrări filologice.)

Conformu decisiunei luata in sessiunea anului 1875 se publica concursu pentru cea mai buna lucrare asupr'a: Formatiunei cuvintelor in limb'a română prin derivatiune si compozitie.

Tractactulu va cuprinde:

a) O parte generale, in care prin exemple luate si din alte limbi in legatura de cununia cu a nostra, si mai alesu din limbile clasice, se voru definii si explică principiele formatiunei cuvintelor atâtua prin sufisse séu de-

riviatiune in intelestu strinsu, cătu si prin sufisse séu compozitie.

b) O parte speciale, care va avea de objectu formatiunea prin sufisse a cuvintelor limbei românesci si care se va intinde:

1. Asupr'a formatiunei cuvintelor prin sufisse séu derivatiune, cum: mor-ariu (din móra), fer-icare (din feru), strint-óre (din strintu), vac-utia (din vaca) parint-escu (din parinte).

Pentru fia-care sufisse se va stabilii prin numerouse exemple:

a) La ce genu de cuvinte se afige; b) deca are o singura forma séu mai multe; c) care este intelestu celu mai generale alu lui; d) cari suntu insemnările accidentale ce mai pote luă; e) in casurile in cari intelestu unui sufissu paru a se atinge cu intelestu unui séu mai multor sufisse, care e diferint'a care le distinge; f) cari din sufisse suntu române, cari nu; eră la acele cari, de-si române, paru prim transformările phonetice ce au potutu luă in limb'a nostra, a se departa de corespondietorelor loru in celealte limbi române, sa se demonstre cu probe indeslatările a-tele transformări; g) in fine atâtua in respectul formei cătu si alu intelestu se voru compară sufissele românesci cu cele corespondietore din limb'a latina si din alte limbi surori.

2. Asupr'a formatiunei cuvintelor prin sufisse séu compozitie, cum: ap-punere op-punere, com-punere, ne-fintia, in-famă, etc.

Pentru fia-care prefisul, si totu-din'a in comparatiune cu limb'a latina si alte surori, se va stabili prin numerouse exemple: a) la ce genu de cuvinte se pune; b) ce transformări phonetice sufere; c) care e intelestu general; d) cari suntu insemnările speciali si derivate ce mai pote luă; e) care e in fine diferint'a de intelestu a unui prefis, intru cătu pare a se atinge intelestu altui prefis.

3. Asupr'a formatiunilor cuvintelor prin compozitie a două cuvinte, cari esprimu fia-care unu concepu bine definitu, cum: cod-albu, batu-jocura, bine-cuven-tare; lucé-feru, casca-gura, perde-vara, etc., cautându a se stabili prin comparatiune cu latin'a si alte limbe surori, pâna la ce gradu limb'a nostra e susceptibile de asemenea compozitie si cari anume suntu legile si tipii acestor formatiuni.

II. Condițiuni:

1. Marimea operatului va fi aproximativă intre 15—20 côle de tipariu, formatu octavu ordinariu cu litere *garmondu*.

2. Terminulu concursului, cându manuscrisele au se vina in cancelari'a societăției academice, este 30 Iuliu 1877.

Cele venite mai tarziu nu se voru luă in consideratiune.

3. Manuscrisele se ceru se fia scrisse curat, ligibile si de mâna strina, bine legate in fascicule si paginate.

4. In fruntea manuscriptului va fi scrisa o devisa séu motto in orice limba si totu de mâna strina.

5. Prelângă manuscriptu se va alatură si o scrisoare inchisa in plicu sigilat cu sigilu fără initialele autorului, adresata către Societatea Academică. Plicul va purta pre densulu devisa manuscriptului, scrisa ierasi de mâna strina, iera in intru numele autorului.

6. Manuscrisele se voru censură prin sectiunea filologica, care va propune societăției academice, in siedintia plenaria, premiarea aceluia dintre operatele venite, care va merită premiul destinat pentru acăsta lucrare.

7. Manuscrisele nepremiate se voru pastră in archivulu societății pâna ce se voru reclamă de autorii loru, ale căroru nume remanu necunoscute, fiinduca plicurile ce le voru cuprinde nu se voru deschide.

Premiu defiștu pentru acăsta lucrare este de lei noi 2500.
(Va urmă.)

Costumul preotilor din România.

De cătu-va tempu, se agita prin cercurile lumii bisericescii cestiunea modificării costumului preotilor, cestiune care trebuie se atraga atenținea tuturor omilor iubitori de progresu, cari nu potu decătu sa o primăscă că o reformă utilă si indispensabile obiceiurilor secului in care traiu. Este vorba a se inlocui actualul costum (giubéu'a, anteriu si potcapulu) destul de barbaru in sine, putien cam ridicolu pentru unu omu neobicinuitu si archistrainu, printru unu costum, care prelânge condiținea de a fi mai comodu, mai apropiat de hain'a lumei in mijlocul cărei' traiesc preotulu român, se indeplinesca si condiținea de a se apropiă de costumul traditionalu preotiescu, care s'a schimbă decătu la o epoca fatală tieri nostre, epoca fanariotilor.

Beiul Nicolae Mavrocordatu, la 1715, capetandu dela sultanul Mustafa al II-lea domn'a tieri nostre, intr'unu spiritu de lingusire cătra stăpânu seu, introduce in tiéra costumul turcescu, distribuindu unu'a din lingusitorii sei, că semnu de favoare, caftanul, altu'a binisiulu, gugumanulu de blana său câte unu islicu, pâna ce imbracă cu modulu acesta pre bietii boerii nostri cu intregul costum fanariotu, asiā de strainu de tiéra, incătu n'a potutu prinde cătusi de putien radecini. Cea dintău suflare a civilisatiunei fuse de ajunsu că se faca a dispure acelu costum pe atât de barbaru, pre cătu de strainu, si a fi inlocuitu cu costumul uniformu adoptat de intrég'a Europa.

Nimeni nu pote contestă ca românu nostru, fia boieriu fia opinca, a avutu costumul seu propriu, costum originalu alu tieri sele si a căru'a origine, la tieran'i mai cu săma, datéza dela stramosii nostri romani, cu ore-cari transformări, se intielege. Costumul românu in toti tempii a fostu unu costum usioru, strimtu, comodu pentru lupta si elegantu pentru ocasiunea căndu trebuiā se-si arate cu mandria, dulam'a, pantalonulu cu ghizde si suzmanulu.

In anulu 1787 veni că beiu in România Nicolae Mavrogheni. Predecesorul lui pocise pe civili, trebuiā că si urmasiulu, cu tota opositia veneratului metropolitu Cosm'a, român din județiulu Argesiului, se uniformeze pre bietii preoti cu costumulu din Fanaru, si nici acel'a originalu, ci alu armenilor din Asi'a minora.

Se voru gasi pote omeni, cari unii din lipsa de cunoscintie, altii din simplu obiceiu, se critice reform'a care aru trebui introduce in costumulu preotilor nostri, si cari se alarmeze lumea numai pentru o simpla modificare. Voru strigă pote ca ne nemtimu său ne muscalim, ca ne facem uletini său ca se da o lovire religiei, schimbându hain'a neoficiale a preotului.

Acestor'a vomu respunde ca pre-cum Mavrogheni a schimbă portul preotilor, inlocuindu pe celu nativinalu cu celu fanariotu, fără a atacă cu acesta dogmele, neconstituindu o dogma costumulu esterioru lumescu alu preotului, de asemenea ori căndu se pote lăpedă acelu costumul strainu tieri, fără a se atinge vr'o dogma căci nu se ataca costumulu de servitii, costumulu sacerdotalu. Dece cu totii amu consultă istoria religioasă amu vedea ca chiaru costumulu de servitii s'a reformatu. Astfelui pâna la săntulu Ioanu Chrisostomulu anulu 337, sub Arcadiu si Honoriu, patriarhulu Constantinopoli si tota gradele bisericesci purtau sita preotilor de

adi, punendu pe deasupra omoforulu archierescu, care insenma "oai'a cea retacita." Sântulu Ioanu a adoptat sacul si mitr'a, cari nu suntu decătu hainele imperiale bizantine. Situa sântului Ioanu Chrisostomulu o avemu chiaru in tiéra nostra, la episcopia de Romanu, data că odoru preotiosu de unu imperatore bizantinu din dinastia paleologilor.

Intr-o carte intitulata "Turco-Grecia" a lui Martinu Cruzius, profesore de limb'a elena si latina la academi'a din Turing'a, tiparita in orașul Basilea, la an. 1584, se vorbesce despre patriarchii Constantinopolei, sub titlulu "E fíces Patriarcha e Constantinopolis". In acea carte gasim unu chipu de omu betrânu, cu barba si pelaria, imbracat cu haina care are nasturi dela gâtul pâna la brâu (pagin'a 392, 394), cu espli-catiunea urmatore: "capasulu (paleria) cu rotundirea ei (marginile) insemnă podob'a capului clerului si incungiuarea sântului duchu, restul e reverint'a si caban'a."

Acela'si costumu lu gasim sculp-tat in pétr'a de deasupra usilor palatului metropolitanu si la paraclisulu acestui palatu.

Dece ni se va cere a alege intre unu costumul strainu, fără nici unu gustu, barbaru, incomodu si chiaru ridiculu pentru o lume care ne ia inainte cu civilisatiunea, si unu costumul traditionalu, comodu, in care se do-mine armom'a, bunulu gustu si care se desemne pe preotulu nostru socialu, care e si tata de familia, noi suntemu siguri ca toti omenii de bine, adeveratii sustienatori ai religiunei si datinelor nôstre natiunale, voru prefera impreuna cu noi pe celu mai practicu si celu mai convenabilu pentru societatea nostra. In ajutoriulu nostru ne vine chiaru istoria bisericesca, retiparita in Bucuresci la an. 1845.

Pentru cei ce inse din rea vointia se voru obstată a strigă fără ratiune in contr'a vr'uncii modificări, voruta forte la tempu, si cari mai multu se falescu cu numele de crestini, ne marginim a le recomandă: mai multa credinta decătu vorbe vane.

"Rom."

Romania.

Publicamu dupa "Romanulu" pro-iectulu de respunsu la discursulu trou-ului. Majoritatea comitetului delegati-lor, compusa de 6 din 7 membrii, avendu de raportator pe d. M. Ferechide, propune urmatorea redactiune:

Mari'a Ta!

Convocati in sessiune estraordi-nara, intr'unu momentu căndu evenimentele ce se petrecu in peninsul'a Balcanica inspira o ingrijire gene-rale, cea dintău datoria a nostra, dupa expresiunea devotamentului nostru sin-ceru' pentru august'a persoana a Marii Tale, este de a ne grabi se res-pundem la acestu apelul caro asoci-eza representatiunea nationale la pri-vighiare situatiunei de facia, si la lu-area mesurelor reclamate de dens'a.

Suntemu fericiti, Pr'e inaltiate Dómine, de a vedea ca relatiunile nôstre esteriore suntu din cele mai bune. Ca-mera vede cu multiamire ca consiliarii tronului persevera in politic'a unei stricte neutralitatii, in facia luptelor ce săngera tierile vecine de preste Dunare, politica care corespunde dorintelor intregi. Cu toti ne felicităm ca acesta atitudine, singur'a conforma intereselor nôstre nationale si cre-dintiei tratelor, a dobândit apro-

barea puterilor garante. Decisi a sta-rui in mantinerea acestei politice de stricta neutralitate, ne vomu folosi si in viitoru de dispositiunile bine-voi-tore Romaniei, aretate de puterile cele mari ale Europei, spre consolidarea existintei si integritatii statului ro-mânu.

Adversari hotariti a ori-căroru proiecte aventurose, ne preocupâmu numai de pericolele cari aru puté se amenintie directu statului român. Pentru a ne aperă in contr'a locu, cu tota greutatea situatiunei nôstre financiare, nu vomu crutiā nici unu sacrificiu; sprinjulu nostru nu va lipsi guvernului Mariei Tale că se inlature aceste pericole. Nu uitam si nu vomu uită ca noue, românilor, cei dintău ne incumba datori'a de a fi aparatori integratii teritoriului nostru, ai caminurilor si ai drepturilor nôstre na-tionale, ori-cătu de mare este avantajul asigurat Romaniei prin protec-tiunea puterilor garante. Amu aprobatu dar' si vomu aprobá tote mesu-riile de precautie si aparare cari s'a luat de guvern său pe cari compli-catiunile esteriore ni le-aru mai indică.

Vomu consacră totu tempulu si atentiu-nea nostra studiului bugetelor pe 1877 si 1878, si alu legilor organice cari ni se anuntia, spre a afă midilöcele de a imbunatatî situatiunea nostra finanziara si economica. Mai cu séma ne vomu aplică a dă judec-elori si comuneloru autonomia loru, care singura, — suntemu convinsi de acést'a că si Maria Ta — pote asicură vitalitatea si propasirea loru, intr'unu statu care se bucura de in-stitutiuni liberale că ale nostra.

Mari'a Ta, reprezentatiunea nati-onale are cunoșcintia greutătilor de totu feliulu cari ne incungiura. Avem u-inse sperantia ca Dumnedieul parintilor nostri nu ne ve parasî nici de asta-data. Avem u-sperantia ca, prin o munca neobosita, prin o neadormita priveghiere, vomu pote se imbunata-tiu situatiunea din intru, si in acea tempu, prin strins'a unire si ar-moniu dintre domnu si natiune, vomu trece preste greutătile esteriore.

Sa traiesci, Mari'a Ta.

Sa traiesci Mari'a Sea Dómn'a.

Raportor, M. Ferechide.

Minoritatea comitetului delegati-lor, compusa de d. N. Blaremburg, propune, in ceea ce privesce politic'a esteriore urmatorulu amendamentu:

AMENDAMENTU

Camer'a este fericita de a vedea ca consiliarii tronului persevera in politic'a unei stricte neutralitatii, politica ce le-a fostu indicata de dens'a inca dela incepitulu resbelului care săngera peninsul'a balcanica, si ca voi-escu si pe viitoru sa se inspire de voturile reprezentatiunei natiunale.

Ea nu mai crede dar' necesaru a reveni asupra consideratiunilor de totu feliulu, cari facu din acea neutralitate o necesitate si o lege pentru noi români. Ea inse nu se poate po-prí de a adaugi ca, in fatia gravelor complicitati esteriore ce amenintia său aru mai amenintia pe viitoru pacei Europei, numai acea neutralitate consacrata si in dreptu, precum ea esista in faptu, aru puté se lin-scésca cu deseverisire tiéra asupra destinelor sele viitoru si se inlature dela noi ori-ce periculu.

Vomu fi dar' recunoscatori si Mari'a Tale si consiliariilor ce Mari'a Ta Ti-ai alesu pentru ori-ce se va face său obtiene in acestu sensu. Sarcina aces-ta nu va fi grea, fiindu date trata-tele ce garantă existintia nostra; căci garantia colectiva are de corolaru necesaru neutralitatea. E vorba dar' de a obtiene proclamarea formale si explicita aceea ce este déjà subin-tilesu, aceea ce este déjà consacratu implicitu in instrumentele diplomaticice ce au determinat situatiunea nostra politica.

Dar' tocmai fiindca acea neutralitate se impune că o necessitate si o datoria pentru noi, trebuie sa veghiâm că nimeni sa n'o infrângă in detri-mentulu esistentiei si in contr'a vo-intiei nostra. Amu aprobatu dar' si vomu aprobá tote mesurile de pre-cautie si aparare ce s'a luat de

guverne său pe cari complicatiunile ulteriore ni le-aru mai indică pentru acestu sfersitu, mesuri pe cari ni le dictéza simplulu instinctu de conser-vatiune.

Nu e sacrificiu pe care natiunea sa nu-lu accepteze, in diu'a cându, prin imposibilu, neutralitatea nostra n'aru fi de ajunsu spre a ne pune la adaptostulu unui atacu cu mână armata, spre a aperă, in acea ora su-prema, in mesur'a puterilor sele, ca minurile si drepturile stramosiesci, că sa pote, in ori-ce casu, sa le afir-mâmu fatia eu cei ce le-aru amenintia său negă si că sa simu unu auxiliu, er' nu o povara pentru acei mai puternici, cari, din caus'a identi-tatii intereselor si a fidelitatii la tratatele ce au subscrisu, aru veni sa ne ajute.

N. Blaremburg.

Burs'a de Vien'a.

Din 6/18 Noemvre 1876.	
Metalele 5%	60 55
Imprumutul national 5% (argintu)	65 40
Imprumutul de statu din 1860	107 50
Actiuni de banca	816 -
Actiuni de creditu	138 50
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	72 -
" " Temisiorene	72 -
" " Ardeleanesci	72 25
" " Croato-slavone	83 75
Argintu	11 15
Galbinu	6 11
Napoleonu d'auru (poli)	10 14

Concursu.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu la scola "poporale gr. or. din Sten'a, ppresbiteratulu Cohalmului, se escrie concursu pâna in 20 Nov. a. c. st. IV.

Cu acestu postu e impreunat unu salariu de 100 fl. v. a. cuartiru si lemne de ajursu.

Doritorii de a ocupă aeste postu invetiatorescu, suntu avisati a-si substerne petitunile loru cu celealte documente la inspectoratulu district de scole gr. or. alu Cohalmului.

Sten'a 28 Octobre 1876.

Comitetulu parochialu gr. or. din Sten'a, in contielegere cu inspectorele district. Sofroniu Lupu, parochu.

Concursu.

Conformu ordinatiunei prea ve-neratului consistoriu archidiecesanu dto 12 Augustu a. c. Nr. 1743 B. pentru intregirea parochiei vacante Ba-ca'a de a III clasa, in ppresbiteratulu alu II-le alu Gioagiu, se escrie concursu pâna la 20 Noveb. a. c. st. v. Emolumentele suntu: Dela 72 familii căte un'a ferdelu cucuruzu sfarmitul.

2. Dela tota famili'a căte un'a di de lucru.

3. Venitulu stolaru usuatu, cari tote computate dau sum'a de 300 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă aceasta parochia, au a-si asterne suplicele instruite in sensulu statut. org. si a dispu-setiunilor provisorie sinodali din anulu 1873 la subscrisu pâna la terminulu indicatu.

Secarembu, 15 Octob. 1876.

Pentru comitetulu parochialu Sabinu Piso m/p. 3-3 erau misori a ppresbiteru.

Editu.

Georgiu Modranu de religiunea gr. or. din Bungardu, parasdindu cu necredintia de patru ani pre legiuia sea sotia Mari'a nascuta Baila totu de acolo, si nescindu-se unde se afla de atunci, deca mai traiesc, se citédia prin acést'a a se infatisi la subsemnatul foru matrimonialu, căci la din contra dupa unu anu si o di se va aduce sentintia asupra actiunei numitei mueri si in absenti'a lui.

Sabiul 26 Oct. 1876.

Scaunulu protopr. gr. or. tract. II alu Sabiului.

I. Popescu,

protop.